

Comunicat de presă
al Consiliului de Cooperare al organizațiilor neguvernamentale de mediu,
a Mișcării Ecologice din Moldova și al Comitetului Național Antitransit nuclear

La 5 martie Guvernul a aprobat Acordul între Guvernul Republicii Moldova, Guvernul Federației Ruse, Guvernul Republicii Bulgaria și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei cu privire la colaborarea în domeniul transportării materialelor nucleare între Federația Rusă și Republica Bulgaria prin teritoriul Republicii Moldova și teritoriul Ucrainei, Acord propus pentru ratificare Parlamentului Republicii Moldova. În cazul ratificării Acordului aceasta înseamnă că teritoriul R. Moldova va fi expus tranzitării deșeurilor radioactive de la Kozlodui, Bulgaria pe o perioadă de 20 de ani.

În situația creată după 5 martie curent, ecologiștii din Republica Moldova, fac un apel către rațiunea parlamentarilor și se adresează de a nu ratifica acest Acord, invocând următoarele argumente:

1. Tranzitarea deșeurilor radioactive pe teritoriul Republicii Moldova contravine intereselor generale, fiindcă sunt expuse unui pericol enorm sănătatea populației și a mediului înconjurător;
2. Eventuala ratificare încalcă grav art. 37 din Constituția Republicii Moldova care garantează cetățenilor noștri dreptul la un mediu sănătos și accesul deplin la orice informație de mediu;
3. Căile ferate din Republicii Moldova nu sunt reparate de peste 30 de ani și se află într-o stare tehnică deplorabilă. Se cer mari investiții pentru a le adapta la condițiile de asigurare a securității circulației deșeurilor radioactive;
4. Republica Moldova este obligată să asigure pe tot teritoriul ei integritatea și securitatea materialului nuclear și a deșeurilor radioactive, în timp ce peste o sută de km de cale ferată din Transnistria nu sunt controlate de Chișinău;
5. Deșeurile radioactive pot fi utilizate de bandele teroriste din Tiraspol drept șantaj împotriva Republicii Moldova;
6. Conform art. 8 din Acord, „lichidarea consecințelor avariei, care nu a dus sau a dus la incidentul nuclear, se efectuează de țara pe teritoriul căreia s-a produs acest eveniment”;
7. Bulgaria are, cel puțin, încă 4 variante pentru a rezolva problema deșeurilor radioactive fără a utiliza teritoriul Republicii Moldova;
8. Republica Moldova nu este un stat nuclear, nu are centrale atomice, iar cetățenii ei cumpără energia electrică la prețuri mondiale. R. Moldova nefiind stat nuclear este în drept să-și ocrotească teritoriul de deșeurile nucleare ale statelor vecine. Principiul internațional spune că țările care beneficiază de energie atomică ieftină trebuie să aibă grijă de propriile lor deșeurii radioactive.
9. R. Moldova trebuie să rămână în continuare un stat denuclearizat, fiindcă aceasta oferă mari avantaje în planul dezvoltării turismului rural și ecologic, promovării unei agriculturi organice, a unei producții agricole ecologice.

Aceste argumente sunt suficiente pentru a spune deschis că problema tranzitării deșeurilor nucleare de la Kozlodui pe teritoriul Republicii Moldova ține de interesul tuturor cetățenilor și nici o instituție a statului nu este în drept să decidă în mod unilateral soarta acestui acord.

Comunitatea neguvernamentală de mediu din Republica Moldova se adresează către Parlament să nu ratifice acest Acord, iar dacă se fac presiuni asupra forului legislativ, atunci să se purceadă la desfășurarea unui Referendum național asupra problemei tranzitării deșeurilor radioactive pe teritoriul Republicii Moldova.

12 martie 2003

Chișinău